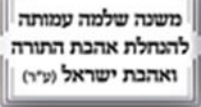

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מסטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרה"ק משה בן ציון ברגמן הי"ד ב"ר ברוך חיים ע"ה עזרא בן שמחה ע"ה

משנה ו'

כהן המְקִיֵּשׁ בְּקֶרְסָלוֹ היינו שברכיו עקומות ונוטות כלפי חוץ וקרסוליו נוטות כלפי פנים, כך שבזמן הליכתו הקרסוליים נוקשות (נוגעות) זו בזו, וּבְאֲרָכּוּבוֹתָיו או שרגליו עקומות ונוטות כלפי חוץ וכתוצאה מכך ברכיו נמצאות סמוכות זו לזו, כך שבזמן הילוכו הם נוגעות זו בזו, וּבַעַל פִּיקָה, וְהֶעֱקַל כמו שהמשנה תבאר. שואלת המשנה אֵיזָהוּ עֶקֶל מיהו העקל - ועונה המשנה כֹּל אדם שְׁמַקִּיף פְּרִסוֹתָיו היינו שכפות רגליו סמוכות זו לזו, וְאֵין אֲרָכּוּבוֹתָיו נוֹשְׁקוֹת זו לזו ואין הרגלים נוגעות אחת בשניה, היינו שרגליו עקומות ונוטות כלפי חוץ וכתוצאה מכך אין הם נוגעות אחת בשניה, אך כפות הרגלים כן נמצאות סמוך אחת לשניה. עתה מסבירה המשנה מיהו 'בעל הפיקה' פִּיקָה יוֹצֵאָה מְגֻדָּלוֹ ומסבירה המשנה שאם יוצאת לכהן בליטה מאגודל ידו, או מבוהן רגלו, ונראה כעין אצבע יתרה - הוא נקרא בעל פיקה, והרמב"ם מפרש שאם העקב שברגל בולטת ויוצאת החוצה יותר מהרגל, זהו בעל פיקה, עֶקְבוֹ יוֹצֵא לְאַחוֹרָיו אם עקב הרגל בולטת החוצה, כך שהשוק נראה כאילו הוא עומד באמצע כף הרגל, או אם פְּרִסָתוֹ רְחֵבָה כְּפֶלֶאֱזוֹ היינו אם כף הרגל היא עגולה, כך שגודל אורכה ורוחבה הוא שווה. הרי כל אלו הם מומים. ברם אם אֶצְבָּעוֹתָיו של הכהן מְרֻכְּבוֹת זו על זו דהיינו אם האצבעות עולות אחת על השניה ואינן מסודרות בקו ישר, או שהאצבעות קְלוּטוֹת מחוברות אחת לשניה עַד הַפֶּרֶק האמצעי של האצבע - כְּפֶשֶׁר הכהן כשר לעבודה, לפי שאין זה מום לְמִטָּה מִן הַפֶּרֶק ואם היו האצבעות מחוברות עד סוף הפרק האמצעי (לכיוון הציפורניים), וְחֲתֻכָּהּ והכהן חתך בין האצבעות, והפרידן זו מזו - כְּפֶשֶׁר הכהן לעבודה, לפי שבפעולה זו הוא תיקן את המום שהיה בו. הֵיְתָה בּוֹ יִתְרָת אם יש לכהן אצבע מיותרת, וְחֲתֻכָּהּ והכהן חתך אותה, אִם יֵשׁ בָּהּ באותה אצבע שחתך עֶצֶם - פְּסוּל הכהן לעבודה, אע"פ שחתך את האצבע, וְאִם לָאוֹ ואם אין בה עצם - כְּפֶשֶׁר הכהן לעבודה. יִתֵּר בִּידָיו וּבְרַגְלָיו מי שיש לו שש אצבעות בכל יד ובכל רגל, היינו שֵׁשׁ בְּכָל יָד וְשֵׁשׁ בְּכָל רֶגֶל, כך שיש לו עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע אצבעות - רַבִּי יְהוּדָה מְכַשֵּׁיר את הכהן לעבודה, לפי שלשיטתו אין זה מום, וְחֲכָמִים פּוֹסְלִים את הכהן מלעבוד בבית המקדש, אע"פ שמספר האצבעות בכל אחד מהגפים הוא שווה. וכל שכן שאם ביד אחת יש לו חמש אצבעות ובשניה שש, הוא פסול לעבודה הַשּׁוֹלֵט בְּשֵׁתֵי יָדָיו היינו שיש לו כוח ביד שמאל כמו הכוח שיש לו ביד ימין, דהיינו שהוא גם ימני וגם שמאלי ואין לו יד אחת שהיא הדומיננטית - רַבִּי - פּוֹסֵל את הכהן מלעבוד בבית המקדש, שכן לדעת רבי הכוח ביד שמאל נובע מכך שיד ימין שלו נחלשה, ולכן זהו מום וְחֲכָמִים - מְכַשֵּׁרִים את הכהן לעבודה, לפי שהם סוברים שהכוח ביד שמאל נובע מבריאותה וכוחה של יד שמאל עצמה. הַפּוֹשֵׁי כהן שעורו שחור, וְהַגִּיחוֹר או שעורו בשרו הוא אדום חזק, וְהַלְבָּקוֹן שעורו הוא בצבע לבן, וְהַקֶּפֶחַ כהן שהוא גבוה מאד ורזה, וְהַנָּנֶסַם מי שהוא נמוך קומה ביותר, וְהַתְּרִשׁ כהן שאינו שומע ואינו מדבר, וְהַשּׁוֹטָה ומי

רבינו עובדיה מברטנורא
המְקִיֵּשׁ בְּקֶרְסוֹלוֹ. שארכבותיו עקומות לחוץ, וקרסוליו לפנים, ונוקשים זה בזה כשהוא מהלך. ומקיש בארכבותיו הוי איפכא, שרגליו עקומים כלפי חוץ ומרוחקים זו מזו עד שארכבותיו למעלה והעקומות כלפי פנים נוקשות זו בזו.
בעל הפיקין והעיקל. וקא פריש עיקל ברישא. כל שהוא מקיף פרסותיו. כשיושב ומקרב פרסות רגליו זו לזו ואין ארכבותיו נוגעות זו לזו. שעקומות כלפי חוץ. ובעל הפיקין הוא שפיקה יוצא מגודלו, חתיכת בשר עגולה כפיקה יוצאה מגודל של ידו או מגודל של רגלו.
עקבו יוצא מאחוריו. כגון ששוקו עומד באמצע רגלו, שחצי הרגל לפניו וחצי רגל לאחור.
רחבות כשל אוזו. שקלושות הן כשל אוזו ואין ארכן יותר על רחבן.
קלוטות. מדובקות זו בזו.
עד הפרק. האמצעי של אצבעות.
למטה מן הפרק. דהיינו לצד הצפורן שמחוברים כולן.
וחתכן. שיהיו מחולקים, כשר.
היתה בו יתירה. אצבע יתירה.
אם יש בה עצם פסול. דהואיל וחתכה, הרי הוא מחוסר אבר שנמצא בו.
שש ושש עשרים וארבע. כלומר אפילו היו אצבעות ידיו ואצבעות רגליו שוין, שבכל יד ובכל רגל יש שש ושש, אפילו הכי חכמים פוסלים. וכל שכן אם היה בידו אחת חמש ובידו אחת שש, דהוי מום טפי. והלכה כחכמים.
השולט בשתי ידיו רבי פוסל. דסבר כחישותא אתילידא ביה בימין.
וחכמים מכשידין. סברי בריאותא היא דאתילידא ליה בשמאל. והלכה כחכמים.
הכושני. שחור.
הגיחור. אדום כארגמן.
הלבקן. לבן ביותר.
והקפת. ארוך ודק, שאינו עב לפי ארכו. והוא מכוער ומגונגה.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

שאינו שפוי בדעתו, וְהַשְׁפּוֹר כהן שהוא שיכור ולא מייין, כגון שהוא אכל הרבה דבש, או ששתה הרבה חלב וכתוצאה מכך אין דעתו מיושבת, וּבְעֵלֵי נְגָעִים טְהוֹרִין כהן שיש לו נגע שהינו טהור - כל אלו המומים פְּסוּלִין בְּאָדָם היינו פוסלים את הכהן מלעבוד בבית המקדש, וּכְשֵׁרִין בְּבִהְמָה אך אם יש לבהמה את אחד מהמומים הנ"ל, כשרה היא להקרבה. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: שוֹטָה בְּבִהְמָה אם הבהמה היא שוטה - אֵינָה מִן הַמִּבְחָר ולכן אינה ראויה להקרבה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר: אֵף בְּעֵלֵי דְלְדוּלִין אם יוצאות חתיכות בשר מדולדלות מתוך הגוף - הרי מום זה ש... פְּסוּלִין בְּאָדָם פוסל את הכהן מלעבוד, וּכְשֵׁרִין בְּבִהְמָה אך אין זה נחשב למום בבהמה וראויה היא להקרבה.

רבינו עובדיה מברטנורא
השכור ולא מייין, הוא דחשיב כבעל מום מן המומים היתירים באדם, שאם עבד לוקה ואין עבודתו מחוללת. אבל השכור מייין ושכר, אם עבד חילל. דבפרשת שתויי יין כתיב (ויקרא י') "ולהבדיל בין הוקדש ובין החולל". ושכור דמתניתין אינו אלא ששתה חלב הרבה, או רוב דבש, או אכל דבילה קעילית, ונתבלבלה דעתו. שאלו חשובים כבעלי מומים ואין מחללים עבודה. ובעלי נגעים טהורים. כגון בודהק וכולו הפך לבן. דאי מנגעים טמאים לא צריך למימר, דאפילו אבניסית עזרה חייב כרת. דלדולין. כמין חתיכות בשר יוצאות תלויות בהן. והלכה כר"א בן יעקב.

משנה ז

אלו המומים שהמשנה תפרט בהמשך **כְּשֵׁרִין בְּאָדָם** היינו שאינם פוסלים את הכהן מלעבוד בבית המקדש, וּפְסוּלִין בְּבִהְמָה אך כן פוסלים את הבהמה להקרבה כקרבן: **אותו וְאֵת בְּנוֹ** אב ובנו יכולים לעבוד באותו יום ובאותו הזמן בבית המקדש, אך בבהמה אסור להקריב את אחד מן ההורים ואת הבן באותו יום וּטְרָפָה וכן כהן שיש בו אחד מסימני הטרפה המנויים בפרק 'אלו טרפות', כשר לעבודה לפי שאלו אינם מומים שבגלוי, וְיוֹצֵא דָפֶן וכן כהן שנולד בנייתוח קיסרי, היינו שהוצא מדופן הבטן, כשר לעבודה, וְשֶׁנֶּעְבְּדָה בְּהֵן עֵבֶרָה, וְשֶׁהִמִּית אֶת הָאָדָם מובא שאין גורסים פיסקה זו. ברם הַנוֹשֵׂא נְשִׁים בְּעֵבֶרָה כהן שהתחתן עם אשה שאסור לו להתחתן איתה, כגון: גרושה, או חללה-פְּסוּל לעבודה **עַד שֶׁיִּדְוֶר הִנְיָה** עד שיאסור על עצמו בנדר להנות ממנה, ויש עליו לנדור בצורה כזו שלא ניתן יהיה להתיר את הנדר לעולם. ועיין בפירושו של הרב מברטנורא. הַמְטַמֵּא לַמִּתִּים כהן שנטמא למתים - פְּסוּל לעבודה **עַד שֶׁיִּקְבֵּל עָלָיו, שְׁלֹא יֵהָא מְטַמֵּא לַמִּתִּים** ואין הוא צריך לנדור על כך, והטעם הוא לפי שלעניין להיטמא למתים אין יצרו תקפו לעבור על איסור זה, מה שאין כן בעניין 'אשתו שנשא בעבירה' ששם יש חשש שיגבר עליו יצרו ויחזור לעבירה, לכן במקרה של אשתו חוזר לעבודה רק אחרי שינדור הנאה ממנה לעולם.

רבינו עובדיה מברטנורא

אותו ואת בנו. אב ובנו כהן עובדים עבודה ביום אחד ובזמן אחד. ואין אותו ואת בנו בבהמה קרבין ביום אחד.
וטריפה. שנולד בה אחד מסימני טריפות המנויין בפרק אלו טריפות, אינה קריבה על גבי המזבח.
ויוצא דופן. שקרעו את אמו והוציאוהו חי. בבהמה, פסולה להקרבה, ד"בי יולד" כתיב, פרט ליוצא דופן. ובכהן המקריב לא מפסיל בהכי.
הנושא נשים בעבירה. כהן שנשא גרושה וחללה זונה, נודר ועובד. אף על פי שעדיין לא גירש, מותר לעבוד אחר שנדר שלא ינהג הוא ממנה והיא ממנו עד שיגרש. והוא שידור על דעת רבים שאין לו התרה אלא לדבר מצוה. וליכא למיחש שמא ילך אצל חכם ויאמר דלצורך דבר מצוה הוא שואל שיתירו לו את נדרו, דכיון דקיימא לן שהבא להתיר נדרו צריך לפרש על מה נדר, ודאי כי שמע חכם דמשום שהיא גרושה או זונה דאסורה לו נדר לא שרי ליה נדרו.
עד שיקבל עליו שלא יהא מיטמא למתים. הכא סגי ליה בקבלה, ולא מדריגין ליה כמו גבי נושא נשים בעבירה. משום דהתם יצרו תוקפו, הכא גבי טומאה אין יצרו תוקפו, הלכך בקבלה גרידא סגי ליה.